

Przegląd polityczny powszechny.

Pismo poświęcone polityce, handlowi i przemysłowi.

PRZEGLĄD POWSZECHNY wychodzi dwa razy na tydzień: t. j. we środę i sobotę.
Cena jego: we Lwowie kwartalnie 1 złr. 50 kr. — od 1. lipca do końca grudnia 3 złr. 40 kr.
na prowincyi kwartalnie 2 złr. — od 1. lipca do końca grudnia 4 złr.
Za granicę państwa austriackiego rocznie o 1 złr. więcej.

Listy reklamacyjne oddane nieopieczętowane urzędem pocztowym, niepodlegają frankowaniu.

Nr. 25.

Lwów dnia 23. Czerwca 1858.

INSERATY, jako to: ogłoszenia, uwiadomienia i doniesienia wszelkiego rodzaju, przyjmują się do dziennika za opłatą od wiersza drobnego druku (petit) za jednorazowe umieszczenie po 4 kr., za następne po 2 kr. z dodatkiem opłaty stepowej za każdorazowe umieszczenie po 15 kr. m. k.

Redakcyja PRZEGLĄDU na ulicy wałowej obok pikiety ogniowej pod Nr. 739/4 na 1. piętrze.

Przegląd polityczny.

W krajach położonych nad brzegami morza śródziemnego, a mianowicie na półwyspach bałkańskim, włoskim i pirenejskim, występują co raz widoczniej oznaki odrodzenia. Chrześcianie na papierze równouprawnieni z wyznawcami koranu, domagają się z bronią w ręku, aby sultanski halihumajum wszedł w życie. Włochy uzyskali już w północnej części półwyspu instytucje odpowiednie dążnościom cywilizacyjnym XIX. wieku. W Portugalii i Hiszpanii od r. 1812, ścierają się nieustannie nowe wyobrażenia ze starymi, i nie ulega wątpliwości, że to, co się przeżyło albo spruchniało, prędzej czy później ustąpi. Ależ i po tamtej stronie morza schodzą rzucone nasienia nowej cywilizacji. Egipt posuwa się zwolna za postępem europejskiej oświaty. Beduinów w Algeryi cywilizują Francuzi. Ze wzrostem ludności i oświaty podnieśli się i handel, dla którego rzucono projekt przekopania międzymorza Suez. Z tych przyczyn i morze adryatyckie i jego wybrzeża zajęły w wysokim stopniu uwagę niektórych wielkich mocarstw, a mianowicie Rosyi i Francyi. Protegując one wspólnie sprawę rozszerzenia granicy terytoryalnych Czarnogóry, chcą pod pokrywką opieki nad niepodległością tego małego kraiku uzyskać dla siebie dogodny punkt strategiczny i handlowy na sinem morzu. Położenie Czarnogóry tuż nad tem morzem, jest dla widoków i Francyi i Rosyi bardzo dogodne; i dla tego zastępują na wiare doniesienia niektórych dzienników, że Francya wspólnie z Rosyą poprą żądania księcia Danila, aby jego państwo rozszerzyć do adryatyckiego morza. Sprawa Czarnogóry, którą ma wkrótce załatwić osobna europejska komisya w Stambule, przedstawia ze względu na protektorów, których osobisty w tej sprawie interes nie zgadza się z interesem Porty i Austrii, bardzo trudny do rozwiązania węzeł. Krom tego można uważać Czarnogórę jako wysuniętą straż zbrojną Sławian tureckich, tem niebezpieczniejszą, że rozjątrzenie umysłów w Bosnii wzrasta z każdym dniem. Zbroją się bejowie (sturczała szlachta turecka bosniacka), ale zbroi się i lud chrześcijański. W prowincyi tej panuje największy nieład. Porta wysłała wprawdzie oddziały wojsk i gotuje się widocznie do zaciętej walki, której koniec przypomni prawdopodobnie bitwę pod Grahową. Tymczasem gromadzą się w przy-

stani Grawoza widzowie. Liczbę ich powiększył niedawno parowiec rosyjski.

I w Serbii wzrasta oburzenie przeciwko Turkom, podniecone napadem żołnierzy tureckich na konzula angielskiego. Jeżeli mamy wierzyć *Nowinom Serbskim*, wypadek ten może wywołać krwawe starcie między Serbami a wojskiem tureckim, i posłużyć za hasło do bardzo niebezpiecznej dla Porty otomańskiej agitacyi.

Na wyspie Kandyi powstania bynajmniej nie usmierzone. Powstańcy żądają 1) zniesienia podatków z majątków sierocińskich, 2) sprawiedliwszego rozkładu podatku od obowiązku pełnienia służby wojskowej, 3) wolności noszenia broni, 4) przyrzeczenia, że krom istniejących żadne nowe podatki nałożone nie będą, 5) corocznej zmiany rady gminnej.

Pełnomocnicy wielkich mocarstw zebrani na konferencye w Paryżu odbyli 19. b. m. szóste posiedzenie. Głównym przedmiotem obrad miała być reorganizacya księstw Naddunajskich. Mówią, że Francya odstąpiła od projektu zjednoczenia księstw pod jednym hospodarem, lecz popiera to zjednoczenie pod innemi formami.

Flota francuzka wypłynęła już z Tulonu i uda się według *Pays* najpierw ku brzegom Afryki, a potem do Cherbourga, gdzie cesarz spodziewa się przyjazdu królowej angielskiej.

Dzienniki łamią sobie głowę nad wyjściem z gabinetu generała Espinasse i nad zamianowaniem w miejsce jego p. Delangle, tłumacząc ten fakt podług życzenia stronnictw, jakie reprezentują.

Parlament angielski zajmuje się dwoma przedmiotami, t. j. reformą parlamentu i zmianą rządu indyjskiego. Interpelacye tyżące się polityki zewnętrznej przerywają od czasu do czasu rozprawy nad powyższymi przedmiotami.

O odpowiedzi p. D'Israeli na interpelacyę z powodu zbrojenia się Francyi, donieśliśmy w ostatnim numerze *Przeglądu*.

W sprawie zaś przetrzasanja okrętów amerykańskich przez angielskie, oświadczył lord Malmesbury na zapytanie biskupa oxfordzkiego, że Ameryka nie chce przystać ani na przytrzymywanie ani na rewidowanie okrętów. Spodziewać się jednak należy, że Ameryka przyczyni się do zaprowadzenia policyi morskiej, aby zapobiedz, by okręta handlujące murzynami nie używały flagi amerykańskiej.

cuzki mocno obrazilby w takim przypominkiem, bo kodeks usamowolnił już W. M. Pannę, dając jej równe z mężczyzną prawa cywilne. Żona poddanka stała się tedy współniczką w rezykownej antrepryzie tak zreformowanego małżeństwa. Wszelako starać się będę, bez obrazy artykułów prawa, zestawić moje pojęcia o biogłowie wedle odwiecznych podań wyrobione.

Byłaby to dla mnie nader szczęśliwa okazyja, trafiwszy w gust W. M. Panny, skonwinkowawszy ją dowodzeniem, skłoniwszy do pewnych ustapien, poznać następnie osobiście, ukochać gorącym affektem i poprowadzić na ślubny kobierzec. Byłoby to prawdziwie logiczne małżeństwo, sumienną polemiką poprzedzone w gazetach, nie lekające się wytknąć wad wzajemnych, a potem uciekające do starożytnych a świętych form po węzeł dla dwojga serc niewzruszony. Szczęścia naszego już by żadna nie zaćmiła chmurka, a śmierć chyba nielitościwą kosą jeden z tych dojrzałych zmiatając kwiatów, oblałaby drugi rosą łez, nigdy nie wysychającą.

Nie jesteś W. M. Panno bez wad, mimo posagu w gotowiznie i serca do kochania skłonnego. — Pokazywałaś majestatyczną wolę odpychającą zuchwałę aspirantę — mam podejrzenie atoli, że nie było i bez dezerecyi dobrowolnej z drugiej strony.....

Serco kobiety gorąco ciągnie chłopców, jak magnes igielki drobne; ale przeważny rozum u kobiety lodem pada na serce męskie. Bo małżeństwo jest następstwem miłości, a wiążąca się miłość jest zlewkiem dwóch pierwiastków różnych a cheiwie łączących się z sobą, jak merkuryusz ze złotem. Miłość jest wzajemnem dopełnieniem niedostatków. Mężczyzna potężny rozumem, kobieta ogromna sercem; w sercu kobiety więc otrząsa się rozum męzki z egoizmu, blakające się serce kobiety znaj-

Nowe pieniądze.

Jak wiadomo, i jak to już poprzednio donieśliśmy, zaprowadzenie nowej waluty austriackiej tak papierowej jak i brzęczącej, nastąpi w państwie austriackim od 1. listopada b. r. W teje samej chwili wejdzie w życie układ zrobiony roku przeszłego z państwami niemieckimi. Z jednej strony jedność wagi (z funta srebra o 500 granach 45 złr.) zbliży monarchię austriacką do monetarnego systemu Rzeszy niemieckiej, mianowicie co do talarów używanego; a z drugiej strony wejdzie w życie rachunek decymalny, nadzwyczaj wygodny, i używany już dzisiaj wszędzie prawie. Jest to niejako pierwszy i nader ważny krok do powszechnej jedności monetarnej, którejby sobie bardzo życzyć należało dla ożywienia i zespolenia wszelkiego handlu i przemysłu.

Zaprowadzenie tych nowych pieniędzy tem większe w Austrii przybiera znaczenie, że z ich pojawieniem się zniknie zapewne ta niewygodna pstrokaczna rachunkowa, pochodząca z rozmaitości monet w różnych prowincjach austriackich. Nastanie nowy i ogólny język pieniężny, którego już nie trzeba będzie tłumaczyć na nomenklatury prowincjonalne. Korzyść, jaka wyniknie w stosunkach handlowych z ustalenia i równości wartości wszystkich pieniężnych wartości, jest tak wielka, że z ochotą będzie można przeżyć tę krótką epokę zamieszania, jaka nastąpić musi koniecznie przy zmianie starych pieniędzy na nowe. To pewna, że nie ma na świecie języka, któregooby się człowiek najmniej ucywilizowany tak prędko nauczył, jak języka rachunkowego, którym jedynie może nabywać, co mu potrzeba, i przedawać pracę lub towary swoje. Potrzeba jest w takim razie najlepszym nauczycielem. Po kilku miesiącach przyjdziemy ni z tą ni z ową do zupełnego zrozumienia nowego rachunku; i można być pewnym, że w tej mierze do uporządkowania tej potrzebnej wiadomości przyłożą się najwięcej piekarze, rzeźniki i przekupki, okazując się najzdolniejszymi finansistami.

Najważniejszym jest pytanie, które mniej więcej każdego cisnie: Czy będzie drożej? czy będzie taniej? Co jest prawdopodobniejsze: czy że w skutek nowego rachunku pieniężnego wszystkie wiktualy podniosą się w cenie? czyli przeciwnie spadną z powodu, że przez nowy podział reńskiego, drobna moneta spadnie w swej wartości? — Zdaniem naszym na próżno łamiemy sobie

Respons kawalera nie świeżej daty do panny posażnej.

„Nil desperandum.“

Wielmożna a wielce nam miła

Panienczko i Dobrodziejko!

Do gruntu wzruszony słusznemi Jój na ród nasz skargami — lubo nie praktykant w pisarskim rzemiośle, ani zuchwały równać się gładkością pióra mego z autorką nader wyrobionego stylu, a razem wybornie usystematyzowanego myślenia, w odezwie do mężczyzn do wodnie okazanych — ośmielam się w prostocie ducha chrześcijańskiego dać respons. — I ja dotąd kawalerem, chociaż małżeństwo prawdziwym rajem ziemskim być sądzę. — Wszelako i ja miałem powody przebiegania, i ja miałem przeciwności, i moje serce bolało dolegliwie, spożywając zawody same. Mając tedy oboje cześć dla małżeństwa, a powody liczne do zatrzymywania się przed samym kobiercem ślubnym, ku wielkiemu pożytkowi wszystkich wabających się w wyborze postawić możemy tuż obok — w jednej gazecie — za i przeciwko płociu obojgu racye potężne. — Zestawimy wzajemne podejrzenia i wątpliwości, usprawiedliwimy zarzuty, a może znajdzie się superarbiter szczęśliwy, który z tego wszystkiego wyciągnąwszy esencya, da sąd stateczny i pojedna strony zwaśnione, skłaniając każdą do ustapienia jakiejś cząstki domagań — na korzyść harmonii, na pobudkę do skorzącego lepienia się stadel.

Niechę Wasz Mość Pannie i Dobrodziejce imponować z góry, odwoływaniem się do księgi rodzaju ludzkiego Mojżeszowej; niechę przypominać aktu grzechu pierworodnego i wyroku Bożego pierwszym rodzicom naszym ogłoszonego przez anioła. Kodeks cywilny fran-

duje sternika w uszanowanej potędze męzkiego rozumu. Akt ten wiąże się i odbywa mimo naszej wiedzy i woli, jest to warunek natury ludzkiej, któremu podlegamy z konieczności — i nikt wyrozumować niezdolny, dla czego się zakochał? Przyczyna kochania wzajemnego zawsze będzie dla aktorów miłości tajemnicą, fakt jeno da się przypuszczalnie zdefiniować.

Odezwa twoja śliczna panienco pokazuje zuchwałstwo Ewy — wynurzenie się rozumu z pod powierzchni rozkosznego źródła uczucia. Napisz jeszcze dwie takie rozprawy, a już na wiek wieków zgubiona! Posag twój i wdzięki przywabia spekulanta, ale nieobudzisz sympaty serdecznej w prawdziwym mężczyźnie. Możesz być pokochaną jako rozumna, ale jeno przez ciuciubabkę, ukocha cię przeczenie mężczyzny, kochanek mocniejszy od ciebie sercem a słabszy głową. Wtedy także nastąpi wzajemne dopełnienie niedostatków, ale w brew tradycyom odwiecznym, bo ty będziesz panią wszechwładną (rozumowi bowiem zapewnione sternictwo), i małżeństwo wasze będzie przedmiotem najgrawania powszechnego, jak wszystkie stała, w których kądziel przodkuje zawojowanemu mieczowi! — Pisanie jest manifestacją rozumu, a więc nie rzeczą kobiety. Kobieta uciekając się po ratunek do rozumu, może tylko upaść na kolana i modlić się gorąco, zanosząc Bogu wszystkie swoje boleści i wszystkie pragnienia.

Rozwijanie się społeczne dwóm wielkim uległo błędowi, weszło na bezdroża; i aby iść dalej drogą doskonalenia się, musi wrócić się kroków kilka do punktu, na którym błąd popełniony, i z tamtąd obrać kierunek pochodu właściwy. Emancypacya kobiety jestto błąd pierwszy; drażnienie serca męzkiego przy wychowaniu u młodocianem, jestto błąd drugi. Pierwszy ozuchwałając do chęci panowania

głowy nad tem! Dla zrozumienia bardzo łatwego, weźmy najbliższy przykład. Łatwo bardzo pojąć np., że dzisiejsza krajcarowa bulka, nie może kosztować krajcar na nową monetę, tj. $\frac{1}{4}$ części dzisiejszego krajcara; ani zaś mięsa funt, co kosztuje, dziś 9 krajcarów, nie może kosztować 9 krajcarów nowych, tj. właściwie 5 krajcarów w m. k. Rzecz jest jasną, że ceny wszelkich przedmiotów i towarów, wejdą same przez się w pewną stosowną równowagę, i że w przedmiotach stale nie otaksowanych, po krótkiej bardzo walce między sprzedającym i kupującym, wnet się ustali cena prawdziwa w stosunku do starej i do nowej monety. Oczywiście wiele będzie zależeć od cen chwilowych każdego towaru, które zadecydują ostatecznie, czy kupujący lub sprzedający ma się zdecydować do zmiany w cenach, jaka się objawi przy nowych pieniądzach.

W ogóle zależeć to będzie od wytrwałości kupujących, czyli potrafią korzystać z tej chwili przejścia, aby zniżyć nieco ceny towarów i produktów. Inaczej znowu zupełnie objawia się ta rzecz przy takich przedmiotach, które mają nie stałe ceny, lub urzędowe taksy. Ceny te urzęda same układać będą. Ale możeby ta chwila przejścia, ta chwila przemiany pieniężnej najdogodniejszą była do zniesienia taks urzędowych z chleba i mięsa, jako wiktuałów najpotrzebniejszych, i do zostawienia zupełnie wolnej konkurencji w naznaczeniu cen i zastosowaniu do nich rzeczonych wiktuałów. Być bardzo może, że przy niskich cenach terażniejszych wszelkiego zboża, spadłyby i ceny wiktuałów. A ponieważ niedawno w Paryżu po wielu daremnych próbach nakładania taks urzędowych, oswobodzono zupełnie handel mięsa od rzemieślniczych ograniczeń, możeby należało i w innych państwach i miastach pójść za tym nauczającym przykładem.

W uzupełnieniu powyższego, zamieszczamy tablicę przemiany dotychczasowej monety konwencyjnej na nową austriacką monetę:

Tablica zamiany

teraźniejszej monety konwenc.	na równą się	nową monetę austriacką
$\frac{1}{2}$ kr. mk.	równa się	$\frac{1}{2}$ kr. nowemu
1 " " "	"	1 $\frac{1}{2}$ " "
2 " " "	"	3 " "
3 " " "	"	5 " "
4 " " "	"	7 " "
5 " " "	"	8 $\frac{1}{2}$ " "
6 " " "	"	10 " "
7 " " "	"	12 " "
8 " " "	"	14 " "
9 " " "	"	15 $\frac{1}{2}$ " "
10 " " "	"	17 " "
11 " " "	"	18 $\frac{1}{2}$ " "
12 " " "	"	20 " "
13 " " "	"	22 " "
14 " " "	"	24 " "
14 $\frac{1}{2}$ " " "	"	25 " "
1 złr. m. k.	"	1 zł. n. 5 kr. n.
2 " " "	"	2 " 10 "
3 " " "	"	3 " 15 "
4 " " "	"	4 " 20 "
5 " " "	"	5 " 25 "
6 " " "	"	6 " 30 "
7 " " "	"	7 " 35 "
8 " " "	"	8 " 40 "
9 " " "	"	9 " 45 "
10 " " "	"	10 " 50 "

Terażniejszej monety konwenc.	na równą się	nowej monety austriackiej.
11 złr. mk.	"	11 złr. 55 kr.
12 " " "	"	12 " 60 "
13 " " "	"	13 " 65 "
14 " " "	"	14 " 70 "
15 " " "	"	15 " 75 "
16 " " "	"	16 " 80 "
17 " " "	"	17 " 85 "
18 " " "	"	18 " 90 "
19 " " "	"	19 " 95 "
20 " " "	"	21 " — "

Nowy złoty ma nie 60, ale 100 nowych krajcarów. Do ułatwienia zamiany posłużyć może sposób następujący: Do każdego reńskiego monety konwencyjnej dodać 5 krajcarów, a otrzyma się nowy złoty i krajcar; np. 17 złr. m. k. znaczy 17 nowych złotych i 17 razy 5, tj. 85 krajcarów, przeto razem 17 nowych złotych i 85 krajcarów. — A odwrotnie stracić z każdego nowego złotego 3 krajcary, a otrzyma się złote reńskie m. k.; np. 30 złotych nowych da 30 złr. m. k. mniej 30 razy 3 kr., czyli mniej 90 kr., tj. 28 złr. 30 kr. m. k.

Przegląd dziełników.

Wiedeń 17. czerwca. Tutejszy poseł angielski lord Loftus, zaniósł skargę przed posła tureckiego księcia Kalimachi, o zadośćuczynienie za krzywdę wyrządzoną jeneralnemu konsulowi ang. w Belgradzie przez jednego z tureckich żołnierzy tamtejszej twierdzy. Książę Kalimachi zapewnił posła o zadośćuczynieniu, skoro sprawca wykryty zostanie. — Dyrekcyja banku narodowego austriackiego naznaczyła dywidendę za pierwsze półrocze 1858 r. po 30 złr. od akcji; co wypada przeszło na 6% rocznie, gdyż akcje stoją na 969 złr.

Tryest d. 19. czerwca. Z Raguzy donoszą, że francuzka fregata *L'impetucuse* o 56 działach i z 590 ludźmi osady, przybyła wczoraj z Tulonu pod dowództwem kapitana Excelmana do zatoki Grawozy. Tel.

Warszawa. Według listów prywatnych z Warszawy, donosi berliński korespondent *Powoz. Augsb. Gazety*, że już stracono w Warszawie zupełnie nadzieję otrzymać na powrót wszechnicę, i że na teraz mogą się zadowalniać fakultetami medyczno-chirurgicznym i teologicznym. Cesarz, który się szczerze opiekuje polskim językiem, życzył sobie z razu fakultetu prawniczego; p. Muchanow uważał to jednak za rzecz zbyt niebezpieczną, i według jego zdania, trzeba by wraz z fakultetem prawniczym stawiać nową cytadelę. W skutek amnestyi wraca jeszcze ciągle wielu wychodźców, którzy zaraz bez trudności otrzymują zdolnościom swoim odpowiednie posady.

Petersburg. Dzienniki rosyjskie zapełnione są opisem ceremoniału poświęcenia katedrałnej cerkwi s. Izaaka, od lat 25 budowanej i właśnie skończonej, które to poświęcenie miało nastąpić z wielką uroczystością 10. b. m. Po ukończeniu uroczystości ma cesarz pojechać do Archangiela, dokąd już popłynął cesarski parowiec „Gremiaszczyj“ z Kronsztadu.

— Do reform terażniejszych w Rosyi należy policzyć reorganizacyę poczt. Znaczne ma nastąpić zniżenie opłaty od listów, jako też i od dzienników. Za przewożenie dziennika codziennego, pobierała poczta dotąd 10 rs. rocznie, co utrudzało przesyłanie wszelkich gazet, nie tylko zagranicznych, lecz i krajowych.

Poznań 15. czerwca. Według *Wrocławskiej Gazety*, odpowiedział książę Fryderyk Wilhelm na prośbę poznańskiego towarzystwa przyjaciół nauk, przedłożoną za pośrednictwem hr. Działyńskiego, o przyjęcie protektoratu, że pomimo gotowości wspierania wszystkich naukowych dążeń, nie może życzeniu temu zadosyć uczynić.

— Berliński korespondent *Czasu* prostuje powyższe doniesienie *Gazety Wrocławskiej*, twierząc, że hr. Działyński przybył wprawdzie do Berlina przed kilkoma tygodniami w takim celu, ale ani nie miał posłuchania u księcia Fryderyka Wilhelma, ani o takowe nie prosił, ani też na piśmie prośby o przyjęcie protektoratu nie podał — z czego wypada, że i książę nie mógł mu dać na nią ani odmownej ani przyzwalającej odpowiedzi.

Bruksela 14. czerwca. Dzisiejsza *Independance* podaje wyciąg z testamentu księżnej orleańskiej, tój treści: Oddaje dzieci swoje pod protekcyę królowej Maryi Anali i jej synów, prosi królowę, aby była opiekunką księcia de Chartres; każe dalej dzieciom brać przykład z ich ojca i dziadka, a w końcu żegna ukochaną Francyę. Majątek swój dzieli w równych połowach między swoich synów i naznacza pensye i legata dla starych sług swoich. Majątek obydwu książąt utracił wiele w skutek dekretów konfiskacyjnych cesarza Napoleona. Hrabia Paryża ma mniej od wielu osób prywatnych; ma tylko 100.000 franków dochodu rocznego. — Jeżeli się dziwno, że dwór rosyjski przywdział żałobę po księżnej orleańskiej, to zapomniano, że księżna była spokrewniona z domem Hohenzollern.

Paryż 14. czerwca. Dzisiejszy *Monitor* zawiera artykuł o sprzedaży książek przez obnosicieli (colportage). Książki tą drogą sprzedawane, są popularne i wywierają wielki wpływ na lud. *Monitor* zwraca uwagę na zakaz ministerjalny rozszerzania w ten sposób pism religijnych. Potrzeba, powiada ten artykuł, przeskodzić zabiegom tajnych towarzystw, które mają znaczne środki, i które wylały agentów w celu wywołania rozruchów. T. Z.

— 14. czerwca. Dzisiaj i wczoraj odbywały się wybory na radców departamentowych i powiatowych. Walka wyborcza była bardzo żywą, szczególnie w Bordeaux, Dijon, Lyon i Amiens. O rezultatach nic jeszcze niewiadomo; ciekawość pod tym względem jest bardzo zaostrzona. Opozycya, szczególnie opozycya republikańska, była bardzo czynną. — Marszałek Pelissier nie ma być wcale zadowolonym ze swego stanowiska posła w Londynie. Zatrudnienia dyplomatyczne, a szczególnie życie dworskie nie podoba mu się.

— Dzisiaj odbyło się 5te posiedzenie konferencyj, trwały od 2 do 4tej godziny z południa.

— 14. czerwca. Korespondent paryżki *Czasu* donosi, że p. Texier sprostował we wczorajszym *Siecle* korespondencyę *Norda* o Kniaziewiczu i Kowalewskim. Nasz Kniaziewicz nie jest z tej samej rodziny, co rosyjski; a minister nie jest także tym Kowalewskim, który był przyjacielem Mickiewicza. Przyjaciół Mickiewicza jest profesorem języków wschodnich w Kazaniu.

— 18. czerwca. Zamiana w ministerstwie spraw wewnętrznych jest przedmiotem głównym rozmów. W pierwszej chwili zrobiła nominacya p. Delangle ministrem spraw wewnętrznych, bardzo przyjemne wrażenie; brano bowiem na uwagę przeciwieństwo wojskowego a cywilnego rządu; gdy zaś przypatrzone się bliżej nowemu ministrowi, ochłódły nadzieje, i mało kto we Francyi ludzi się już nadzieją, żeby pod ministrem Delangle zmienilo

wania kobietę, dał szalonemu miecz w rękę — drugi, wydobywając serce mężczyzny z pod przewagi rozumu, zniewiescił męża, odzierając go z purpury królewskiej.

Duma jest przyrodzoną mężczyźnie.
Pokora jest charakterem kobiety.

Mężczyzna szalał zawsze zuchwalstwem przedsięwzięć olbrzymich; a popadłszy w więzy rozkosznej miłości, ukochał gniazdo rodzinne, statek, znosił dorobki sławy i chleba pod małżeńską strzechę i budował przyszłość, budował dom i imię z charakterem.

Kobieta pełna uczuć błękała się, rozsypując pojedyncze dźwięki tój pysznej skarbnicy serca, aż spotkała potęgę mężką, dzielność, moc — która ją porwała, urządziła, osadziła w gniazdku rodzinnym, dała cel kochaniu i kazała śpiewać pieśni pacholetom drobnym, rosnącym na przyszłe filary narodu. Mąż pracowity zdobył sobie przystań, gdzie mógł spocząć, odetchnąć całą pierśią i tym oddechem zakosztować słodczy szczęścia.

Taką jest natura małżeństwa, wedle praw przyrodzonych. A że odbiegliśmy od tych wskazówek naturalnych, że społeczeństwo zbłąkane i radzić sobie musi na bezdrożach, zobaczymy wszystkie urosłe złąd wady, i radzimy sobie na lepszą przyszłość.

Nie wniosłem W. M. Panna, abym po tym wstąpiam miał zamiar oskarzać pleć twoją, tę najpiękniejszą ziemi naszej ozdoby. Niechaj mię Bóg zachowa od popelnienia takiej niesprawiedliwości.

Przed majestatem prawdy schylam dumę moją i wołam pokornie: *Mężczyzna winien* — bo skarlawacona męzkość, utraciła wództwo, a pleć biała, pleć słaba podniosła głowę, gdy się ujrzała podniesioną przez upadek panów swoich, gdy sobie radzić musiała, niewi-

dząc mężów zdolnymi do żywienia rodziny i zastaniania jej tarczą potężnej opieki.

Może dla tego upadła męzkość, że czas nie służył rozwijaniu się dzielności? Takby tłumaczyło się wielu. Ale ja powiadam, że to kłamana wymówka. Mąż buduje czasy i epoche czasu daje swoje imię. Wielkie epoki zawsze są dziełem wielkich ludzi, a opizody świetniejszych dziejów są pomnikami geniuszów, rapsodami ich bohaterstwa. Potęga geniuszu łamie przeciwność, tworzy środki, wytyka ludom drogi pochodu, na bezdrożach przyszwica, buduje społeczeństwom niewzruszone podstawy.

W czasach takiej działalności, gdy męże jasnieja bohaterstwem; gdy czoła ich umojone olbrzymią pracą; gdy spojżenia żarzą się ogniem pełnego życia; gdy ramie silne, pierś jedrna, czoło strojne dumą i myśleniem głębokiem; gdy serce bije potężnie — o! wtedy niebyło przykładu niewieskiego rokосу i domowej między plećmi wojny. Ani wtedy panowały Semiramidy, Messaliny, Kleopatry, ani wtedy slychać było o kobiecie po za domowem ogniskiem. Drżała ona wtedy jak listek, tęskniła jak gołębica, śiała słowiecze pieśni, a witała męża pokorą i miłością anioła, gdy z pola działań pod strzechę domową wracał.

Gdy męzkość zgnusiała, a potężny bohater pod dachem rodzinnym jeno królowania szukał, biorąc rolę liczy-krupy, poczęła się epoka upadku obyczajów. — Przy domowem ognisku była królową, arcykapłanką niewiasta; przyszywała tam mężowi cześć wielką i kochanie. Ale gdy nie wyszedł długo z pod dachu na pole działań ambicyi, wyszafowała się szybko spizarnia czei i serdecznej pieszczoty. Mąż, który przestał zdobywać po za domem cześć, poszanowanie i miłość, stracił je wnet i przy ognisku domowem. Pochmurzyło się wielkim smutkiem

czoło niewiasty, bo serce jej straciło cel wielki, straciło oltarz, na którymby składało wieńce z najdorodniejszych i najworniejszych kwiatów serdecznych. — Kobieta nie może kochać niegodnego miłości swojej przedmiotu, nie da czei karłowi. Gdy opustoszało jej serce, ozwały się namiętności, podniósł się rozum kobiecy zuchwale i radzić sobie poczał, chociaż był słabym i panować niezdolnym. W sercu niewiesciem znalazła się pycha i żądza władania. Między dwojgiem pleć rozpoczęła się emulacya. Zgnusiałego męża już to nieupokorzało, a ozuchwalona pleć słaba znalazła się swobodną na polu działania. Co kiedyś wymodlała pieszczotą, poczyną zdobywać siłą woli, bo tę wolę ma; nikt jej nie hamował, bo gnusność może z dnia na dzień odbywać swary i klótnie, ale niezdobędzie stanowczem zwycięstwem trwałego panowania. Każde zdrzemanie się olbrzymia pozbawia go cząstki siły. Spiącego Samsona postrzygła Filistynka i na łup wrogom oddała. Roskoszujący Aleksander Macedoński w Babilonie, stracił urok bohatera i zgiął jak niedołęga.

Gnusność tedy mężką wydziedziczyła z praw przyrodzonych mężczyznę na długi czas, gnusność mężką podniosła kobietę do panowania i spółki w pracach i obowiązkach. Nie wypadaloby nic innego w takim razie na zakończenie wywodu mojego, jak zawołać: „Zbudź się olbrzymie!“ i wstałby mężczyzna. Ale nie pajęcze to sieci oprędy olbrzymia, — on długo drzemał, a czas i spoczynek spotęgowały włożone nań więzy. Stosunek pleć obojga dzisiejszy urabiał długi czas; jedno nie zmieniło go wstrząśnienie, ale znowu czas. — Trzeba tutaj podnieść głos i do pleć białej, a przypomnieć jej, co za potęga w jej tonie, jaki cel wielki dla niewieskiej ambicyi!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

się to, co zaprowadzono za Espinasse. Przyszłe posiedzenie konferencji odbędzie się jutro; starają się przyspieszyć ukończenie konferencji, i dla tego sprawę Czarnogóry odłożono jak słycać, na później; a jak się zdaje, i sprawa żeglugi dunajskiej nie przyjdzie przed konferencje. Co się tyczy sprawy księstw Naddunajskich, zostały po zarzuceniu myśli połączenia księstw, trzy przeciwne sobie propozycje: 1) Wybór hospodara w każdym księstwie z osobna, i potwierdzenie wyboru przez Portę; 2) wybór trzech kandydatów, z których Porta wybierać ma prawo; a 3) mianowanie hospodarów wprost przez Portę. Pana de Pene przywieziono szczęśliwie do Paryża. Stan jego zdrowia jest zaspakajający. Ogólnie żalują tu sławnego malarza p. Ary Szefera, który umarł temi dniami, jak się zdaje, w skutek podróży napogrzeb ks. orleańskiej. Według Norda miał cesarz temi dniami podpisać dekret pozwalający użyć 1,700,000 franków na wydatki powiększenia portu w Bayonne.

Londyn 16. czerwca. Na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej postawił lord Brougham pytanie, czy ze względu na dzisiejszy stan Europy, przygotowaną będzie potrzebna liczba majtków na osady okrętowe. Lord Malmesbury odpowiedział potwierdzająco na to zapytanie, dodając, że wyłączna komisja zajmuje się szczegółami. — W izbie niższej odpowiedział Fitzgerald na zapytanie Deasego, że ani Anglia, ani Sardynia nie spodziewały się wydania parowca „Cagliari”. *O. Z.*

— *Daily News* podaje wiadomość o walce, stoczonej na Przylądku dobrej nadziei między Anglikami i Rosyanami, według sprawozdania z 16. kwietnia: „Między osadą rosyjskich i angielskich okrętów, stojących w Simons Bay, zaszła w tygodniu przeszłym walka na prawdę. Majtkowie wyszli na ląd, by się rozewać. Jeden z angielskich żołnierzy rozpoczął sprzeczkę z Rosyanami; był na wyprawie krymskiej i stracił tam rękę, napastował więc Moskali, że mu rękę ukradli. Przyszło od słów do bójki, z jednej strony stanęło 100 majtków angielskich, z drugiej 150 rosyjskich i stoczyła się formalna bitwa. Za broń użyto kamienie, belki, koly i t. p. Przez jakich dziesięć minut trwał grad kamienny, pokazało się w końcu, że Anglicy odnieśli zwycięstwo, Rosyanie ustąpili z placu i cofnęli się na swoje okręta. Kilku angielskich majtków, których przekonano, że rozpoczęli sprzeczkę, ukarano surowo.” *M. P.*

— **18. czerwca.** Gdy Francja widocznie zaczyna się uzbrajać, i przynagla prawie inne państwa do podobnychże uzbrojeń, nierada patrzy na fetyfikowanie Antwerpii, tej olbrzymiej fortecy. Dzienniki francuskie przemawiają przeto nawnie, że obwarowanie Antwerpii zupełnie jest niepotrzebne, gdyż Belgia jest krajem neutralnym (?), a przeto na wypadek wojny, wystąpiłyby inne mocarstwa w jej obronie. *K. Z.*

— **18. czerwca.** Wiadomości z Nowego Jorku z 5. b. m. donoszą, że w senacie wniesiono projekt do prawa, aby w celu powiększenia armii i floty, oddać do rozporządzenia prezydenta 10 milionów dolarów w celu odparcia zaczepki angielskich; tudzież upoważnić go, aby wysłał nadzwyczajnego posła do Anglii. Obie izby postanowiły odroczyć obrady nad temi wnioskami. *Tel.*

Turyń 14. czerwca. Wszyscy mówią dziś o parowcu „Cagliari”, którego przybycia do Genuy się spodziewają. Dzienniki turyńskie przepelnione są pochwałami hrabi Cavoura i wyzywaniem dzienników austriackich, które przypisują wydanie parowca i uwolnienie jego osady dobrej woli króla Ferdynanda, a nie energicznemu postępowaniu gabinetu turyńskiego. Dzienniki turyńskie są dalej tego zdania, że hr. Cavour powinien korzystać z czasu i sposobności, i zażądać tak jak i Anglia, wynagrodzenia. *O. Z.*

— **15. czerwca.** Mazzini otworzył nową pożyczkę; asygnaty tej pożyczki zamierzonej odznaczają się szczególnie pięknie wypracowanymi rysunkami alegorycznymi. Przedstawiono na rysunku asygnat dwa walczące wojska, krzyż z cierniową koroną oparty na dziale i trumnie; tiara i korona królewska leżą rzucone na ziemię, a w głębi widać kopule kościoła św. Pawła. Dwie niewiasty w białej i czarnej odzieży, uzupełniają rysunek. *K. Z.*

— **18. maja.** Na posiedzeniu w izbie deputowanych, na którym była interpelacja w sprawie parowca Cagliari, zaproponował interpelujący deputowany p. Alfieri, by złożono rządowi w osobnej adresie uroczyste podziękowanie. Hr. Cavour wystąpił przeciwko temu twierdząc, że rząd tyle tylko zrobił, że wymógł sprawiedliwość. Według najnowszych wiadomości z Neapolu, wyjechała już z Salerno osada parowca Cagliari; okręt sam nie oddany jeszcze władzom sardyńskim. Książę Modeny zakazał w swoim państwie, na teraz żyjącym żołnierzom napoleońskim nosić nowe medale św. Heleny.

Rzym 9. czerwca. W wigilię Bożego Ciała, policja rzymska dokonała kilkanaście aresztowań, i pochwycała granaty takiej samej konstrukcji, jakie były znalezione w Paryżu po zamachu Orsiniego. Między wojskiem francuskim a rzymskim, zdarzają się dość często zajścia krwawe; wśród tylu trudności generał Guyon przyrzeczony jest do energicznych środków.

Stambul 10. czerwca. Dnia 2. b. m. wydarzył się tu smutny wypadek w Pera, części miasta najbardziej przez chrześcian zamieszkałej. Rano było nabożeństwo w starej cerkwi, bo nowa jeszcze nie wystawiona.

W czasie tego nabożeństwa runął stary budynek w gruzy; wiele osób zginęło na miejscu, a mnóstwo jest pokaleczonych, bo cerkiew była przepelniona, i mało kto uszedł bez uszkodzenia. — Dzisiaj odpłynęły trzy okręta z wojskiem do Raguzy. Gdyby się nie uśmierzyło powstanie w Kandyi, Achmed Pasza, dowódca wojsk tureckich, ma rozkaz blokować tę wyspę. *K. Z.*

— Pomimo że powstanie rozszerzyło się prawie w całej Kandyi, wszelako Grecy postanowili unikać otwartej walki z wojskiem tureckim; w razie uderzenia zaś na nich, postanowili cofnąć się w góry, aby Europie dość czasu zostawić do interwencji na swoją korzyść, nim spróbują szczęścia z bronią w rękę.

Belgrad 12. czerwca. Pod tym dniem piszą z Belgradu do *Loyda Peszleńskiego*. „Wczoraj około siódmej z rana zjawilo się znowu kilku tureckich żołnierzy przed pomieszkaniem konsulatu angielskiego, w celu zerwania nad domem konsulatu powiewającej chorągwi. Serbscy żandarmi odpędzili napastników. Wzburzenie równie między serbską jak i turecką ludnością jest tak wielkie, że nie ma pewnie w całym Belgradzie ani jednej strzelby, któraby nie była nabitą, ani jednego kindżała, któryby niewyostrzono. Przypominają sobie rok przeszły, kiedy to zfanatyzowani muzułmanie, w celu podpalenia miasta, na siedmiu miejscach nagromadzili materiały palne; obawiają się więc pożaru, silne serbskie patrole przechodzą w nocy miasto, a woda i potrzeby do gaszenia są ciągle na pogotowiu. Jenerałny konsul p. Fontblanque ma się już lepiej.” *P. L.*

Przegląd pism czasowych polskich.

Czas. Tygodnik warszawski donosi, że mimo zjazdu obywateli na jarmark welniany i wycigi konne, mimo tego, że po ulicach Warszawy wiele uwija się ludzi, stagnacja w handlu nie zmieniła się w niczem. Przyczyną wszystkim wiadomą takiego stanu rzeczy, jest brak brzęczącej monety, która się miała przyzwać u kapitalistów. Ponieważ żyją kapitaliści, zatem muszą być i kapitaly — „ale cóż z tego, kiedy brak ufności, kredytu i dobrej wiary wszystko powstrzymuje?” Nie minie my się z prawdą, dodając, że i u nas brak kredytu i dobrej wiary stawia nieprzeparęte przeszkody tak handlowi, jak i innego rodzaju przedsiębiorstwom.

Rzeźbiarz Sosnowski przysłał w tych czasach do Warszawy w podarunku dla kościoła Karmelitów na krakowskim przedmieściu, posąg Chrystusa, wyrobiony z najpiękniejszego marmuru Carrara. Dzieło to ma mieć wielką wartość i pod względem artystycznym i materialnym. P. Sosnowski rodem podobno Wołyński i z rodziny zamożnej, oddał się rzeźbiarstwu z zamiłowania i stanął jako artysta wysoko.

Terazniejsze wycigi konne w Warszawie poprzedziła jak zwykle, wystawa zwierząt gospodarskich. Wystawa ta miała być jedną z najliczniejszych, jakie kiedykolwiek były w Warszawie, ale tylko pod względem bydła i owiec. Koni przyprowadzono bardzo mało na wystawę; za to ilość zapisanych na wycigi biegunów przeszła liczbę lat dawniejszych. Zdanie powszechne jest za wcieleniem w poczet zajęć towarzystwa rolniczego, i wycigów konnych; lecz myśl ta natrafi na wielkie trudności dla tego, że wielu obywateli ziemskich jest przeciwnych wycigom konnym, uważając je jako prostą tylko rozrywkę, która bardzo wiele kosztuje. Sprawozdawca jest za wycigami, bo tą drogą najłatwiej dojść do koni rasowych, z którymi wszystko zrobić można.

Gazeta Warszawska. W krajach słowiańskich, wystawionych na wpływy obce, napełniają nas radością wszelkie objawy pismienicze, które mają na celu zachowanie ojczyznojęzyka. Dla tego wielką sprawili nam radość książki, które wyszły w Bochni. Treść tych dzieł i dziełek drukowanych dla ludu, chociaż nie może stanowić znacznego nabytku dla naszej literatury, lecz zawsze oddaje niezaprzeczone przysługi dla ludności polskiej w Galicji. Nazwisko gorliwego Józefa Lompy (ze Szląska pruskiego) spotykamy tak na oryginalnych, jako i tłumaczonych dziełach elementarnych.

Kronika. Pod Krakowem w Kościelnikach umarła pani Wojnarowska, autorka dzieła powszechnie znanego p. t. *Pierścionki Babuni*. — W d. 27. z. m. odbyły się w Wilnie wycigi konne. Dotychczasowo towarzystwo wycigów konnych składa się z 76 członków. Prezesem obrano na ten rok Mikołaja Tyszkiewicza.

Gazeta Codzienna. Korespondent z Puław wyrażając w pismach warszawskich korespondencje z różnych miast i miasteczek o samych poświęceniach, cnotach, nauce, sztukach i postępie w dobrém, znajduje, że gdy na bożym świecie zle z dobrém zawsze i ciągle się plecie, więc to zle zwyczajne musiało się dostać Puławie.

Na Ukrainie układają się wszystkie sprawy nie podług godzin i minut, ale podług stopy podobnej do stopy menniczej angielskiej, licząc swe złoto na funty.

W księgiarniach w Puławie najlepszy obdyt mają senniki. Miasto to liczy aż sześć księgiarni. Żydowska sprzedaje stare pończochy i stare książki, gimnazjalna kalendarze. Jeszcze jest dwie gimnazjalnych nazwanych tak dla tego, że prowadzą handel z gimnazjalistami; w nich dostanie także starych mundurów. Piąta absorbuje wszystkie elementa, i jeszcze inne. O szóstej mówiąc ko-

respondent donosi, że założyciel wyszedł jak Zabłocki na mydle.

Z takiej liczby handlowych składów oświaty, można wnioskować, że prowincya, z której korespondent pisze, została porwaną prądem czasu unoszącą ludność ku postępowi.

Sztukę malarzką reprezentuje w Puławie fotograf. Najgłówniejszym rysem tego miasta jest kupiectwo, które przed wystawą sklepową, w oczekiwaniu kupujących gryzie orzechy lub łuszczy słoneczniki.

Puława ma kilka kościołów prawosławnych, jeden katolicki, jeden protestancki, synagogę żydowską, korpus kadetów, instytut paniński, gimnazjum, oraz sądownictwo.

Korespondencje.

Przemysł 20. czerwca. W zeszłym tygodniu mieliśmy u nas dosyć ważne i ciekawe zdarzenie. Pod czas albowiem, kiedy zboże u nas daleko tańsze, niż w którymkolwiek innym obwodzie było, zajeżdża raptem do Przemysła 150 fur z Węgier po żyto. Żydz, którzy się w zupełnej ospałości do słońca suszyli, przebudzają się nagle. Jak? gdzie? co? Żyta trzeba! — Po czemu? Dwie mecy, czyli korzec 4 złr. m. k. Dobrze! — Ile złota na miejscu było, zakupione, naładowano i zabrano. Żydz cwałem po wsiach się rozbiegli i przez zwykłą ostrożność małe partye po wyższych cenach zakupili. Nazajutrz znowu 20 węgierskich bryk po żyto przybyło. Ale już o 12 kr. m. k. na koreu zdrożało, a owies na 2 złr. 40 kr. podskoczył sobie. Pomimo, że z drogocności chleba nikt się cieszyć nie powinien, widziałem jak wszystkie twarze radością zabłysły! Mieliśmy już przecież jakiś ruch, jakieś życie w handlu. Już się zaczęli mniejsi właściciele ziemi do miasta zjeżdżać, już na każdym gościńcu fura za furą ze zbożem się toczyła, na której zwykle zaspany żydek siedział — ; już zdawało się nam, że będzie dobrze. Ruch, handel na targowicy, koło każdego szlachcica kilku brodatych spekulantów z grubemi przylaresami w zanadru dobijało targu. Byłem naocznym świadkiem, jak pewien starozakonny handlarz kupił u szlachcica 300 korcy żyta po 3 złr. Szlachcie rzucił i zymał się, że tanio sprzedaje, bo żyto już po 4 złr. 12 kr. płacono i fury z Węgier znowu stały, a żyd skrobał się w głowę i tej chwilowej drogocności nie dowierzał. Nazajutrz dochodzą nas wieści, że do Sambora z Węgier kilkaset fur po zboże przybyło, i że w Dukli pełno fur na zboże czeka — ale do Przemysła już tylko po 3, 4, najwięcej 5 fur dziennie przybywało, nareszcie całkiem ustało. Wszyscy z zadiwieniem się pytali: dla czego? Żydz rozestali po wszystkich stronach listy, i dowiedzialem się, że w przeciągu 14 dni w obwodach, jasielskim, sanockim, samborskim, a po części i przemyskim, przeszło 8000 korcy żyta zakupiono i do Węgier wywieziono. W górnych Węgrzech albowiem nie było od wiosny ani jednego deszczu. Tymczasowe potrzeby więc zaspokojone zostały, i teraz mamy znowu stagnację jak pierwej. Żydz skrobią się w głowę, że drogo nowe zapasy zakupili, a panowie, że tanio sprzedali. Fur z Węgier już nie widać, deszcz drugą dobę pada, urodzaje w koło najpiękniejsze; i prawdziwie, że nikt nie wie, po jakiej cenie zboże sprzedawać. Pomimo tego wszakże, cena się nie zniża, ale podnosi. I tak płacą mecy czyli półkoreczyk żyta 2 złr. 6 kr., owsa zaś półkoreczyk 1 złr. 20 kr. Na inne zboże kupca nie ma.

Cześć urzędowa.

* Jego c. k. apost. Mość raczył zamianować wyższego finansowego radcę we Lwowie Ludwika Biegelmajera sekcijnym radcą przy ministerstwie finansów; zaś opróżnioną posadę pierwszego wyższego radcy finansowego udzielił Augustowi Malinkowskiemu.

* Z powodu zdarzonego przypadku, iż pewna osoba przekraczająca przepis policyjny, zmyślnie podała nazwisko swoje, stan i mieszkanie, rozporządzeniem zostało, iż osoby przez straż bezpieczeństwa i porządku zapytywane, w przypadkach przekroczenia przepisów obowiązujących, jeżeli nie mogą wykazać się tożsamością osoby przez jaki dowód urzędowy lub przez wiarogodnych świadków, mają być odprowadzone do urzędu dla dalszego z niemi postępowania.

* Z powodu zrobionego spostrzeżenia, że wielu młodych ludzi ze stanów średnich i wyższych, z przyczyny, iż palce u nóg ich zachodzą jedne na drugie (skutkiem ciasnego obuwia), bywają uznani za niezdolnych do służby wojskowej, naczelna komenda armii nakazała, aby na dal nie miano względu na tę wadę, a niezdolnych z tego powodu do służby, użyć do takiego rodzaju służby w wojsku, gdzie wada ta nie będzie przeszkodą.

Konkursa.

- N. 369. Posada rewizora policyjnego przy magistracie Tarnowskim z placą 400 złr.; termin 15. lipca.
- N. 6208. Posada sługi kancelaryjnego przy urzędzie powiatowym w Rozwadowie z placą 200 złr.; termin 10. lipca.
- N. 4055. Posady expedyentów za kaucją przy nowo kreowanych pocztach w Dobezycach, Uściu solnem i Rozwadowie, z placą 80 złr. i pauszalem; termin 31. lipca.
- N. 544. Posada adjunkta przy sądzie obw. w Stanisławowie z placą 700 złr.; termin 30. lipca.
- N. 13417. Posada prow. asystenta przy głównej kasie w Krakowie z placą 300 złr.; termin 20. lipca.
- N. 13251. Posada zawiadowcy zakładu kąpielowego w Krynicy za kaucją, z placą 600 złr.; termin 10. lipca.
- N. 505. Posada kancelisty przy urzędzie pow. w Kentach z placą 350 złr.; termin 15. lipca.
- N. 9859. Otworzenie apteki w Brzozowie w obw. Jasielskim; termin 15. lipca.

* Na przedsiębranie d. 1. czerwca 1858, 294tem losowaniu dawniejszego długu państwa, wyciągnięta została serya Nr. 184. Ta serya zawiera obligacje izby nadwornej po 4% z ogólną sumą kapitału 1,345,684 złr. 44 1/2 kr. i kwotę procentową według zmniejszonej stopy procentowej 26,913 złr. 41 1/2 kr., a mianowicie: Nr. 31.284 z dwiema dwudziestoma częściami sumy kapitałowej; Nra 31.855 aż włącznie do 32.058 z całemi kwotami kapitału, i Nr. 32.059 z ósmą częścią sumy kapitału. Te obligacje będą wymieniane na nowe obligacje długu państwa, i uprocentowane podług pierwotnej stopy.

* Przy ciągnięciu losów Esterhazego d. 16. czerwca r. b., rafiły główne wygrane na losy następujące: Nr. 154,964,40.000 złr., Nr. 12.843, 8.000 złr.; Nr. 35.203, 3.000 złr.; Nr. 168 306, 1.500 złr.; Nr. 113.768, 112.982, 141.559 i 80.337 po 500 złr.

Ciągnięcia loteryjne.

W Wiedniu d. 16. czerwca. 90. 79. 54. 42. 57.
W Pradze „ 16. „ 51. 14. 6. 62. 35.

Kronika.

* Jego Ex. arcybiskup Łukasz Baraniecki, wyjechał po Bożem celu z wizytą kanoniczną w obwód żółkiewski, zwiedził wiele parafij, mianowicie Tartaków, Belz, Brükental, Uhrnyów, Waręż, Uhnów itd. Wszędzie prócz ludu, który się gromadził tłumnie do przyjęcia sakramentu bierzmowania, witali arcybiskupa obywatele z okolic i duchowieństwo obudwu obrządków.

* W archikatedrze lwowskiej odmierzenia główny chór, i organy wielkie stawiają inaczej. Tymczasem aż do ukończenia robót przedsięwziętych na chórze głównym, będzie się muzyka kościelna wykonywać na dawnych małych obok wielkiego ołtarza znajdujących się chórach.

* Na lyczkowskim cmentarzu stawiają przepyszny pomnik nad grobem generała hr. Kalinowskiego. Także grób przed kilkoma tygodniami zmarłego sztucznego jeźdźca Gärtnera, zostanie przyozdobiony pięknym pomnikiem, który już ukończono.

* Na początku czerwca b. r. robiło dwóch chłopów w lasach pod Mackowicami w obw. przemyskim, żłób. W południe położył się jeden z nich, nazwiskiem Staszek Banciasz, spać — drugi zaś, Tomasz Król z Rokitnicy, coś tam jeszcze dukał. W tém spojrzy, aż tu obces wilk z głębi lasu ku niemu bieży. Wskoczył więc czemprędzej na dosyć wysoki pnak i tak z siekierą w rękę wilka oczekiwał, lecz wilk w powietrzu dał suse do niego i chwycił go za brodę, chłop zaś oboma rękami wilka za szyję, i tak się razem na ziemię zwalili. Krzykiem i łomotem tym zbudzony Staszek Banciasz zrywa się ze snu, i spostrzegłszy swojego przyjaciela z wilkiem w zapasach, jął uciekać; ale odbiegłszy kilka kroków, wraca, i porwawszy siekierę, ciął tak silnie w same krzyże wilka, że go w połowie na wskróś przeciął. Wówczas dopiero rozwarł wilkowi siekierą paszczkę i wybawił swego towarzysza od śmierci; którego wilk chociaż rozcięty, zawsze jeszcze pusić nie chciał. Raniony ów wieśniak Tomasz Król, leczy się w szpitalu przemyskim. —

Ten sam wilk pokąsał był o kilka dni pierwej w lesie bełwińskim niejakiego wieśniaka, nazwiskiem Piotr Kozak, z Bełwina. Człowiek ten okropnie pokąsany, leczy się także w szpitalu przemyskim; — a jeszcze pierwej pokąsał inny wilk dwóch wieśniaków z Tuligłówn: Mikołaja Pisia i Bartłomieja Stysiola, w skutek czego ostatni 29. maja b. r. na wściekłość w szpitalu przemyskim umarł, gdzie pierwszy pod obserwacją jeszcze zostaje. Wczoraj przyniósł chłop z Jaworowa do c. k. urzędu obwodowego cztery żywych młodych wilków, a odebrawszy nagrodę, kupił sobie zaraz za nią krówkę.

Wyścigi konne.

Dnia 19. b. m. odbyły się drugie tegoroczne wyścigi przy najpiękniejszej pogodzie, która jak by chciała wynagrodzić dzień pozawezorazszy, dotrwała aż do wieczora. Tłumy też ciekawych zgromadziły się liczniejsza jeszcze, jak w dzień pierwszych wyścigów. Najwyżej zapewne przyłożyło się do tego, że bieg pierwszy, miał być najwięcej zajmującym ze wszystkich tegorocznych bądź dla tego, że nagroda była najznaczniejszą, bądź że przetrzeźniając najdłuższą mieli obiedzać konie. Lecz najgłówniejszym powodem powszechnego zajęcia było, że w tym biegu miał się dobić o zwycięstwo koń obey, pruski przybysz. Już więc z góry wszystkie sympatyje były za końmi tutejszych właścicieli; a obawa była ogólna, aby jak się w tłumach wyrażano, prusak nie wygrał. Do tego najpocięźniejszego pomiędzy tłumem biegali wieści, to o niezwykłości tego przybysza wypróbowanego na wszystkich europejskich arenach, to znowu o bajecznych zakładach na boku, ofiarowanych obcemu przez tutejszych. Jednym słowem, publiczność była doskonale zaintrygowana, i równie żywy w tym biegu brała udział, jak gdyby każdy z osobna miał w nim swój osobisty interes. Pod takimi wróżbami zaczął się bieg pierwszy. Nagroda cesarska była 500 dukatów; konie 4letnie i starsze każdego kraju; meta 3 1/2 mili ang., wkładka 200 złr. Zapisanych było koni 7, lecz gdy wycofali swe konie ks. Wład. Sanguszko i Wny Antoni Mysłowski (z powodu bolesnej straty, jaką poniósł przez śmierć żony, z hr. Rejów, niespodziewaną) stanęło do biegu 4 tylko konie: klacz gniada Gosling p. *Erazma Wolańskiego*, ogier gniady Firmament ks. *Adama Sapiehy*, ogier siwy *The young Hack p. Haydebrand de Lasza* (ten to właśnie koń, najważniejszy powód powszechnego wzruszenia) i ogier skaro-gniady *Kometa hr. Wład. Dzieduszyckiego*. Gdy się wszystkie konie przed biegiem zaprezentowały jeszcze, wzmogło się powszechne zajęcie, bo się wzmogła obawa; koń p. *Haydebranda* rzeczywiście nadzwyczaj pokazał, a tem samem groźną miał postawę. „Wygra!” wolali jedni z wyraźnym żalem; „przegra!” krzyknęli drudzy z uporem silnej chęci. Chociaż pierwsi sympatyje dzielili się po nazwiskach właścicieli koni to na tego, to na owego — obawa, by obcy nie zwyciężył, pogodziła wszystkich, i już wszyscy przystawali jednogłośnie: „Niech wygra ktokolwiek, byle nie prusak.” Bieg się zaczął; publiczność miała czas przeżyć przez wszystkie alternatywy, przez wszystkie, że się tak wyrazimy, uczucia wyścigowe, posunięte tym razem do namiętności prawie. Konie miały trzy razy obiedzać arenę. Wsunął się najprzód *Kometa*, i długo się trzymał; tuż za nim szły *Gosling* i *Firmament*; *The young Hacka* żokej wstrzymał oczywiście. Przy drugim obiegu areny, zauważano, że i *Firmament* przeciw naprzód wstrzymywany przez żokeja także. „A więc walka będzie stanowcza między *Young Hackiem* i *Firmamentem*”, powszechnie rozeszło się zdanie. I tak się stało; w trzecim obiegu areny oba te konie wymknęły się na przód, *Young Hack* na przdzie, tuż za nim *Firmament*; lecz nagle zmienia się postać rzeczy; *Firmament* przodem, jeszcze go *Young*

Hack dogania, gdy nagle ustaje, zakulawszy, jak twierdzą; *Firmament* zwyciężył, tuż za nim *Gosling* i *Kometa*; ten ostatni za mocno z początku zacięty, pozostał o pół konia ledwie. Dopiero zaczęły się sypać oklaski kilkakrotnie powtarzane, jakby w teatrze. Powszechna radość pewną dumą zbiorową nacechowana, tłumaczyła się oklaskami, Bieg trwał 8 minut 45 sekund.

Biegi następne zajmowały jeszcze, ale już nie tyle; główny zapal był już wyczerpany.

Bieg drugi nastąpił. Nagroda towarzystwa 600 złr., konie 3—4 letnie pochodzenia orientального w Galicyi, Krakowskiem lub Bukowinie urodzone; wkładka 100 złr., meta 1000 sążni. Zapisanych koni było 10. Lecz po wycofaniu 7 koni, pp. *Mysłowskiego*, ks. *Sanguszki* i hr. *Wład. Dzieduszyckiego*, stanęło do biegu: ogier kasztanowaty *Inkermann p. Alfreda Cieleckiego*, *Wiwat* ogier szpakowaty p. *Kajetana Kępczyka* i *Satelit p. Erazma Wolańskiego*. *Inkermann* stanął pierwszy, i pierwszym stanął musiał, bo mu zabrakło współzawodników; *Wiwat* gdzieś się zgubił w ówierc areny, a *Satelit* w drugiej połowie areny znowu się ogie, idużo później dobiegł do mety. Bieg trwał 2 minut 28 sekund.

Bieg trzeci był o nagrodę kasynową (puhar srebrny). Konie 4letnie i starsze każdego rodu, meta 1200 sążni, wkładka 15 kr. Do biegu stanęło dwa tylko konie: *Firmament* ks. *Adama Sapiehy*, i *Mis Marie* hr. *Zichy*. Mimo że *Mis Marie* docierał dzielnie *Firmament*, stanął pierwszy u mety. Bieg trwał 2 minut 56 sekund.

Bieg naresze czwarty zakończył wyścigi tego dnia. Był to bieg na propozycję J. Ex. hr. *Schlick*. Konie wszelkiego pochodzenia; meta 2 mil ang., wkładka 150 złr. Stanęło do biegu: *Mimica*, J. Ex. hr. *Schlick*, *Colibri*, ks. *Adama Sapiehy*, *Alice* hr. *Zichy*, i *Marshal* ks. *Romana Sanguszki* ze *Sławuty* na *Wołyniu*. Szczęście dnia tego widocznie sprzyjało ks. *Sapieze*; mimo że *Marshal* i *Alice* docierały mocno, i wszelkie prawdopodobieństwo przemawiało za *Marshałem*, ślicznym, pełnym ognia i rasowym koniem. *Colibri* pierwszy stanął u mety, a drugim był *Alice*. Wyznać trzeba, że pominiawszy dobroć koni, do zwycięstw ks. *Ad. Sapiehy* przyłożył się niemalo dzielny bardzo i zgrabny żokej jego. Bieg trwał 4 minut i 27 sekund.

Teatr polski.

W piątek pożegnała pani *Majeranowska* scenę naszą, występując po raz ostatni w przedstawieniu na swój benefit, jednoaktowej operetce *Kurpińskiego* p. n. „*Laska imperatora*.” Publiczność nie mogła lepiej udowodnić swej wysokiej sympatyj dla ulubionej artystki, jak zaszczycając widowisko niezwykajnie licznym zgromadzeniem. Beneficyantka z swej strony jak gdyby tem głębiej jeszcze pragnęła wrzucić się w pamięć swych wielbieli, i tem większy pozostawić żal po sobie, starała się tym razem w grze i śpiewie przewyższyć sama siebie. Nigdy też lepiej nie uwydatniła się cała siła jej niepospolitego talentu. Odpiewane z osobliwym wdziękiem dwie obce wkładki: wielka aria z opery „*Pojedynek*” z muzyką *Herolda* i „*Dwie rany*” *Kazimierza Lubomirskiego*, wywołały ogłuszające oklaski i całą publiczność w prawdziwy wprowadziły entuzjazm. Po skończonej sztuce przywołano artystkę po kilkakrotnie, a kwiaty i wieńce sypały się znowu rzęsiście na scenę. Przykład i obecność wyższego talentu wpłynęły pomyślnie i na resztę spóldziałających. I tak panna *Wyrzywańska* jak i pp. *Hubert* i *Wozniakowski* odznaczyli się zarówno grą i śpiewem. Niemniej też zasługuje na wszelkie uznanie staranna i umiejętna dyrekcyja orkiestry p. *Smacirzyńskiego*, znanego zaszczytnie z kilku swych pięknych kompozycyj muzycznych.

„*Laskę imperatora*” poprzedziła przedstawiona po raz pierwszy komedyjka z francuzkiego p. n. „*Tygrys bengalski*”. Małżonek oszukiwany często przez pierwszą żonę, nie dowierza następnie drugiej, i trapi ją bezustannie zazdrością bez granic i miary. Chce nieszczęście, że naprzeciw po drugiej stronie ulicy pokazuje się w oknie jakiś ufrizowany blondyn, który śmie lewą ręką odsłaniać franki, palić cygaro przy oknie, pielęgnować balsaminy w wazonach, co wszystko zardżosia małżonek poczytuje za telegraficzne znaki miłosnego wyznania. Udręczone żona postanawia prosić nieznanego, aby zaniechał przesadywać w oknie, lecz tem większą sprowadza burzę; bo interesujący blondynek z naprzeciwka, „sekretnarz do wymiatania śmiecia”, narzeczony pani wdowy *Kijankowskiej*, przybywa asobicie żądać wyjaśnienia; zaskoczony przez męża musi uciekać, ale na nieszczęście zostawia swą laskę. Przebiegła służąca umie wprowadzić w bardzo niewinny sposób wytłumaczyć mężowi ten *corpus delicti*, ale p. *Pafnucy* wraca tymczasem po swą zapomnianą własność. Następuje gwałtowna scena z mężem, przestraszony *Pafnucy* ucieka wszakże nie bawem wraca znowu, nie mogąc odżalować laski otrzymanej w prezencie od swej narzeczonej wdowy p. *Kijankowskiej*. Lecz znowu mąż nadchodzi niespodziewanie. *Pafnucy* ucieka z jednego pokoju do drugiego, gubi i drugą laskę, kapelusz i trzewik z nogi — ale szczęśliwie ocala skórę. Tymczasem mąż ma sposobność przekonać się o niewinności żony i *Pafnucy*, i wyleczony z zazdrości przeprosza zawstydzony oboje. Jak widać z treści, jestto licha farsa bez wszelkiego wężła i wszelkiej intrygi, nawet bez dowcipu w dyalogach; tylko niektóre gwałtem naciągnięte sytuacje komiczne mogą wywołać chwilową wesołość. Lecz o ile sztuka sama licha i płaska, o tyle starannem i wyborem było przedstawienie. P. *Maleszewski* oddał rolę zazdrośnego męża z wielką siłą komiczną; a jeśli tu i owdzie nie ustrzegł się przesady, to na tem większą tylko zasłużył sobie wdzięczność publiczności, bo bez podobnego jaskrawszego cieniowania roli niepodobna było nadać jaki taki interes sztuce. Niezrównany, pełen prawdy i humoru było p. *Wilkoszewski* jako *Pafnucy*. Pannę *Safir* kłopotala z początku niezwykajna dla niej rola mężatki; lecz w ciągu sztuki oswoiła się z swym stanem i grała z właściwym sobie wdziękiem i swobodą. Bardzo zaletnie przedstawiła się także p. *Kaczowska* w roli przebiegłej subretki.

Przyjechali do Lwowa od 18. do 22. czerwca.

PP. *Netrebski* F. z *Dobrusina*, *Morawski* K. z *Pohorca*, *Bredt* F. z *Tlumacza*, *Drohojowski* W. z *Zaleszczyk*, hr. *Lewartowski* A. z *Zimnowody*, *Zaremba* B. z *Oskrzyszyniec*, *Berezowski* H. z *Wodnik*, *Raczyński* M. z *Lubienia*, *Racin-Rinec* z *Rosy*, *Bogdanowicz* J. z *Oszychliba*, *Kawecki* J. z *Rosy*, hr. *Dunin Borkowski* A. z *Winniczek*, *Smazowski* F. z *Tarnopola*, *Bogdanowicz* Z. z *Brzeżan*, *Bogusz* A. z *Rzeszowa*, *Stanek* J. z *Wiszenki*, *Wiktor* T. z *Swirza*, *Fedorowicz* J. z *Skobny*, *Zawadzki* J. z *Firlejówki*, *Wojnarowicz* St. z *Gródka*, *Urbański* R. z *Dobrusina*, *Rybczyński* S. z *Borkowa*, *Krzyżanowski* J. z *Niska*, *Rubczyński* A. z *Stanina*, hr. *Wodzicki* K. z *Olejowa*, *Lisowiecki* W. z *Dniestrzowiec*, hr. *Drohojowski* J. z *Babic*, *Komarnecki* B. z *Sasowa*, *Swierzawski* A. z *Sozopiatyna*, *Wiśniewski* T. z *Kutkowiec*.

Winnicki L. z *Wierzbicy*, *Korzycki* H. z *Jędrzejówki*, *Lukasiewicz* J. z *Zerawy*, *Ritterschild* F. z *Sanoka*, *Patrusiewicz* M. z *Poltwi*, *Lityński* J. z *Wierzbicy*, *Falkowski* M. z *Witryłowa*, *Korytko* E. z *Piadyk*, *Torosiewicz* F. z *Holhoz*, *Mühlfeld* E. z *Brzeżan*, *Studzinski* W. z *Niemilowa*, *Podlewski* W. z *Poniatówki*, *Bogusz* G. z *Ostalowiec*, *Bogdanowicz* M. z *Laszek mur.*, *Zurakowski* A. z *Horbacza*, hr. *Konopka* K. z *Biskupiec*, hr. *Mittz* K. z *Stobnicy*, *Kudla* A. z *Baligrodu*, *Młocki* A. z *Sarnek* gór., *Olśzński* C. z *Kopeczyniec*, *Abancourt* K. z *Lówecy*, *Werszowicz* W. z *Wielki*, *Łodyński* S. z *Milatyna*, *Golejewski* T. z *Toporowca*, *Ujejski* E. z *Melny*, *Frank* F. z *Nahaczowa*, *Kawecki* W. z *Beniowy*, *Stanek* J. z *Wiszenki*.

Wyjechali ze Lwowa od 18. do 21. czerwca.

PP. *Mühlfeld* E. do *Brzeżan*, *Dawidowski* K. do *Karlsbadu*, hr. *Dzieduszycki* do *Uluca*, ks. *Cantacuzeno* A. do *Żółkwi*, *Poten* F. do *Lahodowa*, *Mans* do *Mariensee* W. do *Wiednia*, *Wiktor* T. do *Swirza*, *Wybranowski* A. do *Dembicy*, *Raczyński* M. do *Wiednia*, hr. *Polocki* T. do *Wiednia*, *Pierzbala* J. do *Uszkowic*, hr. *Ożarowski* K. do *Laskiego*, *Koczyński* H. do *Dembicy*, *Hohendorf* E. do *Baru*, *Biliński* J. do *Huty obed.*, hr. *Bobrowski* K. do *Przemysła*, *Rubczyński* A. do *Stanina*, *Zerwiński* P. do *Dembicy*, *Starzyński* B. do *Derewni*, *Wilamowski* T. do *Dembicy*, hr. *Lanckoroński* T. do *Poddubiec*, *Laskowski* W. do *Ustrzyk*, hr. *Lewartowski* P. do *Wiednia*, *Kawecki* J. do *Cieplic*, hr. *Dunin Borkowski* A. do *Winniczek*, *Bielski* W. do *Delawy*, *Chojecki* Z. do *Chorostkowa*, *Berczowski* H. do *Wodnik*, *Jaworski* J. do *Ostrowa*, *Bogusz* A. do *Borkowic*, *Czerwiński* S. do *Mieczyszczowa*, *Cienciewicz* J. do *Kiernicy*, *Jordan* T. do *Nowego siola*, *Kiesz-cioński* W. do *Przemysła*, *Krzyżanowski* J. do *Niska*, *Krzysztofowicz* K. do *Stanisławowa*, *Nahujowski* D. do *Czernicy*, *Perelli* W. do *Arlamowskiej woli*, *Winnicki* L. do *Wierzbicy*, *Wysocki* F. do *Hrehorowa*, *Suchodolski* do *Brzeżan*, *Pohorecki* F. do *Suchobuza*.

Kurs Lwowski z dnia 21. czerwca 1858.

Dukat holenderski	4 44
Dukat cesarski	4 48
Rosyjski pół-imperial	8 15
Rosyjski rubel srebrny	1 35
Pruski talar kur.	1 31
Polski kurant i pięciopolówka	1 10
Galicyjskie listy zastawne	79 34
Galic. obligacje indemniz. bez kuponu	80 15
Pożyczka narodowa	82 30

Kurs Wiedeński z dnia 21. czerwca.

Obligacje rządowe 5 % za 100 złr.	82 1/2
detto 4 1/2 „ „ „	—
detto 4 „ „ „	64 1/2
detto 3 „ „ „	—
detto 2 1/2 „ „ „	—
Pożyczka z losow. z r. 1834	—
„ „ „ 1839	120 1/2
„ „ „ 1854	110 1/2
Pożyczka narod. „ 1854	83 1/2
Oblig. banku	—
„ indemniz. austr. „ „	94 1/2
„ „ galicyj. „ „	81 1/2
Akcyje banku narod. za 1000 złr.	973 1/2
„ tow. kred. na 200 złr.	230 1/4
„ żegluga parowej na Dunaju 500 złr.	538
Listy zastawne galicyjskie	—
Akcyje kolei żelaznej północnej 1000 złr.	—
Promesy kolei żelaznej galicyjskiej za 100 złr.	—
Augsburg za 100 złr. ewangygrami	104 1/2
Bukareszt za 1 złr. a vista par	262 1/2
Hamburg za 100 mark. banko	76 1/2
London za 1 fl. szterl.	10 11
Modylan za 300 lire austr. „	1 04
Paryz za 300 franków	122
Dukaty austr. „	7 1/2
Srebro	4 1/2

Stawentyn 17. czerwca 1858.

Szanowny Panie Redaktorze!

W korespondencji z *Podola* umieszczonej w numerze 22. czasopisma Twego znalazłem uszczypliwą rozprawę o zasadach i statutach towarzystw zabezpieczających od szkód elementarnych, a zarazem przechwalki na korzyść jednego tylko towarzystwa, z ujmą wszystkich innych. Nie znając powodów tej dotkliwej korespondencji *podolskiej*, nie mogę o niej wydać ogólnego wyroku; wszakże bez ubliżenia wszystkim innym zakładom tego rodzaju, muszę wystąpić tu w obronie c. k. uprzyw. Igo austriackiego towarzystwa w *Wiedniu*, które bezimienny korespondent potępił ryczałtowo wraz z innymi. „*Niewierzy, kto niezmierzy*” mówi przysłowie nasze! Ja zmierzylem i przeto mogę się ująć za sprawą słuszności. Gdy bowiem w zeszłym roku zaraz po zbiorach zniszczył mi pożar całą krestencję i 5 znaczniejszych budynków, zjechał zaraz trzeciego dnia po doniesieniu o tej klęsce likwidator głównej agencji tego towarzystwa we *Lwowie*, ocenił i obliczył szkodę w przeciągu dwóch dni z rzadką biegłością i znajomością gospodarstwa; i na podstawie tego w każdym względzie rzetelnego obliczenia wypłaciło mi biuro głównej agencji we *Lwowie* zaraz w kilka dni całkowitą kwotę za ziemiopłody, które były zabezpieczone. Tego jednego tylko żalowałem przy tem nieszczęściu, że powodując się zbytnią oszczędnością w gospodarstwie, zabezpieczyłem zbyt nisko moje ziemiopłody; i tym sposobem, chociaż szacunek szkody przez pełnomocnika bióra był jak najsumienniejszy sporządzony i znacznie większy, mimo to samoohcąc poniosłem bardzo znaczną stratę. Wstrzymałem się dotąd z podziękowaniem publicznem temu towarzystwu, gdyż sądziłem, że rzetelność jego powinna być już dostatecznie ustalona w opinii obywateli krajowych; ale teraz rozżalony na owe *O...* *podolskie* za ubliżenie zakładowi, który tak sumiennie i gorliwie przysługuje się krajowi, uznałem za rzecz słuszną ogłosić sposób, w jaki postąpiło ze mną rzeczzone towarzystwo przy poniesionej klęsce, bo czynny dokonane cechują najlepiej tak charakter ludzi w szczególności, jak i zasady, jakimi rządzą się towarzystwa publiczne. Przy wchodzeniu w jakąkolwiek umowę i stosunki, powinny rozstrzygać głównie przymioty osobiste; c. k. uprzyw. Iste austriackie towarzystwo w *Wiedniu* podaje ręką jak najlepszą co do reprezentacyi i osób składających biuro głównej agencji we *Lwowie*; tej zasady trzymam się i radzę trzymać się każdemu i dla tego też pozostanę zawsze stałym klientem tego towarzystwa asokuracyjnego. *Marceli Gołębski*.

TELEGRAFICZNA DEPEŠZA

GOTTLIEBA I BAYERA

Z WIEDNIA,

do każdego, kto rzeczywiście prawdziwe płótno po bardzo tanich cenach nabyć pragnie najlepsze i najtańsze, jakie tylko istnieć może pod względem

towaru płóciennego.

Jeszcze 2000 sztuk różnego rodzaju prawdziwego płótna, jakoteż pewna ilość nakrycia stołowego, ręczników i 800 tuzinów prawdziwych płóciennych i batystowych chustek do nosa, dostać można jeszcze tylko pod czas tego jarmarku (ponieważ to są ostatnie moje odwiedziny jarmarczne),

w sklepie, t. j. w Hotelu Europejskim (Dreznera) u Gottlieba i Bayera.

Prześwietna Publiczność, jakoteż i ci, którzy nie mają potrzeby kupowania, raczą się łaskawie naocznie przekonać o istniejącym jeszcze tu składzie płóciennym, jako też o niesłychanej taniości i dobrych gatunków naszego towaru.

Ponieważ niezawodnie nasz pobyt jarmarczny jest tu ostatni, postanowiliśmy wszystkie nasze towary płócienne o 40 procent taniej wyprzedać jak inny.

W dowód tego umieszczamy tu następujące ceny towarów. Nasza prawie od pół wieku uznana rzetelność i nasz handel ręczy za prawdziwość płótna i rzetelną miarę wiedeńską, lecz tylko za te towary, które w naszym sklepie, HOTEL EUROPEJSKI (Dresdner) kupiono, gdyż my ze żadnym podobnym handlem w jakimbyż względzie w stosunku nie zostajemy.

CENY płócien i weby:

- 1 sztuka płótna z przędzy, 30 łokci wiedeńskich na prześcieradła 4 zlr. 48 kr., 5 zlr. 12 kr.—6—9 zlr.
- 1 „ płótna wikstedzkiego 30 łokci wied. na pościel 6 zlr. 30 kr.—7—8—10 zlr.
- 1 „ blichowanego płótna z ręcznej przędzy 30 łokci wied. 7 zlr. 30 kr.—8—9—12 zlr.
- 1 „ 3/4 1/2 szerokiego płótna skórkowego czyli Kreas 38 łokci wied. 8 zlr. 30 kr.—9—10—15 zlr.
- 1 „ bardzo cienkiego płótna irlandzkiego na 6 koszul od 8—9—10—20 zlr.

- 1 „ cieniszego płótna szwajcarskiego na koszule męzkie 25 łokci wied. 12 zlr. 30 kr.—13 zlr. 30 kr.—14 zlr. 30 kr.—24 zlr.
- 1 „ średnio-cienkiego płótna nicianego na 12 koszul 11 zlr.—12—13—18 zlr.
- 1 „ weby holenderskiej 42 łokci wied. 13 zlr.—14—15—25 zlr.
- 1 „ weby w ogniwa robionej (z przędzy ręcznej) 40 łokci wied. 12 zlr. 30 kr.—13—14—15—22 zlr.

Wszelkie gatunki weby rumburskiej, holenderskiej, irlandzkiej i belgijskiej 50 i 54 łokci wied. 3/4 szerokiej 16 zlr.—18—20—24—26—30—100 zlr.

CENY bielizny stołowej, ręczników, serwet do kawy i chustek do nosa.

- 1/2 tuzina prawdziwych płóciennych chustek do nosa od 1 zlr. 6 kr. do 9 zlr.
- 1/2 „ francuzkich chustek batystowych 1 zlr. 36 kr. do 10 zlr.
- 1/2 „ brukselskich chustek do nosa batystowych lyniońskich 3 do 15 zlr.
- 1/2 „ prawdziwych drukowanych płóciennych chustek do nosa dla mężczyzn 1 zlr. 36 kr. do 5 zlr.

- Obrusy dreliszkowe i adamaszkowe bez szwu od 30 kr. do 5 zlr.
- 1 tuzin serwet wielkości 1 łokcia od 2 zlr. do 10 zlr.
- 1 „ „ desertowych we wszelkich kolorach od 45 kr. do 5 zlr.

Kilkadziesiąt tuzinów koszul męzkich z najcieńszej weby płóciennej podług najnowszego kroju jeszcze nie pranych, sztuka po 2 zlr. do 3—4—5—8 zlr. Koldry wełniane para od 10 zlr. zaczawszy.

Panowie kupujący i handlujący płótnem, którzy zakupna w ilości 100 zlr. skuteczniają, otrzymają bezpłatnie: 2 wielkie obrusy adamaszkowe, 1 tuzin wielkich serwet, pół tuzina brukselskich batystowych lyniońskich chustek do nosa, 1 serwetę do kawy z 6ma odpowiednimi serwetkami desertowymi i pół tuzina ręczników.

Lokal sprzedaży znajduje się tylko w HOTELU DREZNERA, w UŁASZKOWCACH pod Nr. 125. Prosimy dokładnie naszą firmę zauważać i niebrać ją za podobną wszelkich szarlatanów jarmarcznych. **Gottlieb & Bayer z Wiednia.**

Ogłoszenie.

Bieżącego roku objął zakład kąpielowy w Lubieniu Franciszek Tomanek aptekarz lwowski, o czem donosi szanownej Publiczności; że nowa Dyrekcya dla potrzeby i wygody gości kąpielowych nie tylko zaprowadziła stałego lekarza, aptekę i sklep korzenny, lecz postarała się także o uporządkowanie pomieszczeń i o uregulowanie traktyerni według cen najumiarkowańszych. Sprowadziła oraz zapas wód mineralnych i soli rozmaitych. Co do zabaw i przyjemniejszego pobytu, Dyrekcya starać się będzie i temu zadaniu odpowiedzieć.

Pamiętając o biedniejszych, którzy zarówno pomocy kąpielowej potrzebują, postanowiono urządzić dwanaście wanień za połowę ceny, lub zupełnie bezpłatnych, przeznaczonych li tylko dla niezamożnych, którzy się wykazą świadectwem obóstwa, wystawionego od proboszcza miejscowego a potwierdzonego od landwójta.

Co do cen zakładowych, te są następujące:

- Kąpiel w zakładzie od 18 do 36 kr. m. k.
- „ na stronę za obrębem łązienek 40 kr.
- „ za obrębem Lubienia 1 zlr.
- „ z odstawą do Lwowa 3 zlr.
- Stacja w zakładzie od 20 kr. do 1 zlr. 12 kr.
- Podróż okazją do Lubienia, skutecznia apteka Franciszka Tomanka we Lwowie.

GOSPODARZ z Poznańskiego

żony, którego kilkanaście lat tamże gospodarował; od lat zaś dwóch zarządzający znacznym majątkiem w Galicyi — szuka jako Rządca odpowiedniej posady w Galicyi, Rosyji lub Polsce. Bliższa informacja na listy frankowane u podpisanego w Mszanicy pod Tarnopolem.

Nikodem Kierski.

MŁYN PARNY

w Przemyślu, nad rzeką San stojący, 200 sążni tylko od wytyczonego dworca kolei żelaznej oddalony, wraz z gruntem do niego przyległym, a oraz budowlą drugą i użyteczną, jest z wolnej ręki do sprzedania, przyczem jeszcze i tę uwagę się zwraca, że w całym okręgu miasta Przemyśla żadnego innego młyna niema, jako też na mocy przywileju temu młynowi przysługującemu, być nie może. Bliższą wiadomość, jako też opisanie tego młyna powziąć można od właściciela listami frankowanymi pod adresem: „Do właściciela młyna parnego J. K. w Przemyślu“.

Zakład optyczny

M. Hatschek i Boskowitz z Pesztu.

Podpisani mają zaszczyt Szanownej Publiczności donieść, że przybyli do Lwowa z znacznym składem

Towarów optycznych,

j. t.: lornetek, perspektyw, dalekovidów, mikroskopów, teleskopów, kompasów, zegarów słonecznych, wag wodnych, najlepszych instrumentów do rysowania, lup dla zegarmistrzów, aptekarzy, botaników i mineralogów; termometrów, szkieł wklęsłych palących, łańcuszków reumatycznych i wielu innych do optycznego zawodu należących przedmiotów. Przytęm zwraca uwagę na OKULARY z Flint i Crown szkła zwanego, które między wszystkimi innemi szklami dla swego nadzwyczajnego wzmocnienia światła, pierwsze zajmują miejsce. Dla osłabionych i zapalonych ocz jest wielki dobór ciemno-farbnych okularów, które wzrok tak zdrowych jak i chorych nie tylko utrzymują, ale i wzmacniają.

Tudzież znajdują się tamże najpiękniejsze i najdelikatniejsze sztuki paryzkiej, i tak: Imitation de diamant i wszelkiego rodzaju przedmioty, jakoto: gorsety, guziczki do mankietów, bransoletki, kółeczki, perły bardzo do prawdziwych podobne i wiele innych tym podobnych przedmiotów po najtańszych cenach.

Wielki skład najprzedniejszych piór stalowych.

Miejsce sprzedaży znajduje się, jak dawniej, w hotelu angielskim, w sklepie p. Pozornego.

M. Hatschek i Boskowitz, właściciele zakładu optycznego w Pesztu.

Wosk do podłogi.

Jest to wosk przyrządzony już z wszelkimi dodatkami, jako to: farba, potażem, gumą i t. d., który tylko w wodzie rozgotować, na podłogę nadać i jak zwykle, szczerka i płacami sukniemi wyrzucić potrzeba, od czego podłoga otrzyma połysk najpiękniejszy i najtrwalszy.

Postępowanie z tym woskiem jest nadzwyczaj pojedyncze, a cena onego bardzo umiarkowana:

Jeden funt białego wosku kosztuje wraz z przepisem używania 1 zhr. 50 kr.
Jeden funt żółtego lub brunatnego 1 zhr. 24 kr.

Do nabycia w handlu **KAROLA SCHUBUTHA** we Lwowie, przy ulicy krakowskiej Nr. 150.

Losy po 30 kr. mk.

na loteryę srebra, przyczem wygrane będą rozmaite sprzęty ze srebra wartości 2.500 zhr. mk. — Ciągnięcie losów odbędzie się dnia 3. lipca 1858.

Losów dostać można we Lwowie w sklepie **Karola Schubutha** przy krakowskiej ulicy pod Nr. 150. (2—4).

Ażeby zapobiedz wszelkim nieporozumieniom, mogącym wypłynąć z powodu, że jeneralny pełnomocnik zakładu Tryestkiego c. k. uprz. **Assicurazioni generali** p. **J. B. Goldmann** we Lwowie, mnie w roku zeszłym „jeneralnym taxatorem“ swoim do szkód gradobicia ogłaszał — oświadczam niniejszem, jako odtąd z tymże p. **J. B. Goldmannem** wcale w żadnym niezostaje stosunku.

Szczepanów d. 4. czerwca 1858.

(3—3.) *Albert Przyłuski.*

Fryderyk Schubuth

we Lwowie, w rynku pod l. 173,
poleca swój skład

chińskiej herbaty PECCO

i prawdziwej rosyjskiej karawanowej,
w pakietach oryginalnych funtowych.

Nr. 1.	Pecco herbata czarna	funto po 1	zhr. 20	kr.
2.	przednia	2	36	
3.	przedniejsza	2	36	
4.	bardzo przednia	2	30	
5.	Karawanowa prawdziwa rosyjska	3	—	
6.	przedniejsza	4	—	
7.	Karawanowa familjna	5	—	
8.	najprzedniejsza	6	—	
9.	Gumpowder albo zielona perlowa	2	36	
	najprzedniejsza	4	—	
10.	Karawanowej najwyborniejszej w pu-			
	szkach porcelanowych: Puszka półfunt.	7	—	
	całofunt.	10	—	

Wszystkie gatunki herbaty są czyste tak w smaku, jak i zapachu, i nie zawierają żadnych okruszyn.

Zamówienia pocztą z prowincyi skuteczniamy szybko i rzetelnie.

Wydawca odpowiedzialny: Hipolit Stupnicki

Główna agencja

1^{go} WĘGIERSKIEGO

powszechnego towarzystwa

ASSEKURACYI OGNIOWEJ W PESZCIE

poleca się wysokiej Szlachcie i szanownej Publiczności pod gwarancją zupełnego wynagrodzenia szkód do przyjmowania zabezpieczeń:

- 1) przeciwko szkodom ogniowym, na ruchome i nieruchome przedmioty, jako to: fabryki, mieszkalne i gospodarcze budynki, maszyny, meble, składy towarów, zapasy wszelkiego gatunku ziemiofodów i na bydło;
- 2) przeciwko szkodom elementarnym, na jakie w drodze towaru narażone być mogą.

Aby dobrodziejstwo zabezpieczenia swęj własności każdemu przystępnem uczynić, wyznaczają się jak

najmniejsze procenta.

Zaszcze zaś szkody będą rzetelnie i w najkrótszym czasie całkowicie wypłacone.

Niżej podpisana **Agencja główna** udziela jak najchętniej wszelkich potrzebnych objaśnień i zaopatruje wszystkich zabezpieczających się chcących potrzebami do zabezpieczenia drukami, bezpłatnie.

Lwów w Maju 1858.

Juliusz Gablenz,
agent główny.

Bióro asekuracyjne dla Galicyi, znajduje się we Lwowie przy placu Ferdynanda Nr. 301 m. vis a vis Hotelu Rosyjskiego. — zaś na prowincyi ustanowione są agencje we wszystkich miastach obwodowych i powiatowych.

Korneuburgski proszek

pożywny i leczący dla bydła, koni i owiec,

który w najnowszym czasie ze strony wiedeńskiego głównego Towarzystwa ochrony zwierząt, pismem z 10go października 1857 do L. 1821 udzieleniem medalu zaszczycony został, okazał się w skutek utwierdzonego zdania znawców i kilkuletnich doświadczeń Publiczności gospodarstwem wiejskiem trudniącej się, zawsze skutecznym.

Dla koni w zolzach, łagodnych i krytycznych, w dławieniu i w tyłczaku; dla bydła rogatego przy chorobliwym, zmienionem wydzielaniu się mleka w skutek przeszkodzonego trawienia, w podjoju skąpym lub złym, gdzie przez użycie tego proszku mleko nadspodziewanie przybywa; następnie w początkach podjoju krwistego, w paskudniku i w wydęciach; również okazuje się użycie tego proszku bardzo użytecznem u krów podczas cielienia, przyczem i słabowite cielęta jego użyciem widocznie się poprawiają. U owiec do uchylenia wąsacza, motylicy, jak niemniej we wszystkich cierpieniach systemu brzuchowego, powstałych w braku czynności.

Paczka ważąca 2/3 funta kosztuje 24 kr., zaś 1 1/3 funta 48 kr. m. k.

== Ten prawdziwy Proszek Korneuburgski utrzymują ==

we Lwowie p. C. Milde, — p. Konst. Iskierski, — p. Bierzecki i Weber.

w Białe p. Jerzy Kaffay. Apteka pod złotym Lwem.	w Krakowie F. J. Kirchmajer. w Kolomyj p. Wolf Kupfermatt.	w Radziechowie p. Juszkiewicz aptekarz
w Bochni p. Paweł Niedzielski.	w Leżajsku p. J. Hirschfeld.	w Rzeszowie p. J. Schaitter.
w Bobrec p. C. Zarnik aptekarz.	w Makowie p. Mayer aptekarz.	w Rozwadowie p. Karol Maresch.
w Brzeżanach p. J. Margulits.	w Mielcu p. M. Jamrugiewicz.	w Samborze p. Józef Kriegseisen aptek.
w Czerniowcach p. J. Schnirch.	w Myślenicach p. A. Łowczyński.	w Sanoku p. Jan Jaklicz.
w Dembley p. Herzog aptekarz.	w Nowym Targu p. L. Kamiński.	w Tarnowie p. J. Jahn.
w Dolinie p. Józ. Trauenfels aptekarz.	w Nowym Sączu p. Kosterkiewicz wdowa.	w Tarnopolu p. A. Morawetz.
w Dzikowie p. J. Brudziński.	w Przeworsku p. S. Keller.	w Wadowicach p. A. Foltin.
w Jarosławiu p. Ign. Bajan.	w Przemyślu p. Gaidetschka i Syn. p. Edw. Machalski.	w Wieliczce p. B. Wontorek wdowa.
		w Zaleszczykach J. Kodrębski et Comp

Ostrzeżenie. Wzięłość proszku Korneuburgskiego, której tak słusznie używa, spowodowała wiele naśladowań, nawet fałszowania te, niegodnie nazwiskami naszymi opatrzone, w potoczną sprzedaż przechodząc zaczynają, — przeto widzimy się być spowodowani oznajmić, iż one z wyrobem naszym nie wspólnego nie mają, i oraz upraszać, by panowie Ekonomicy przy kupowaniu tego proszku uwagę zwrócili na pieczętkę inapis, które wyraźnie godto aptek i obwodowej korneuburgskiej w języku niemieckim wyrżone zawierają.

Drukiem Kornela Pillera,